

MLADOSLOVENEČ

„Mladostenec“ izhaja vsak drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje ter velja za celo leto 2 K. Naročnina se tudi na pol in na četrt leta plačuje in se mora poslati naprej. — Dopisi dobro došli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se morajo najdalje poslati do ponedeljka pred izdajo dotične številke.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani. — Cena oznanil je za eno stran 64 K, za 1/2 strani 32 K, 1/4 str. 16 K, 1/8 str. 8 K, 1/16 str. 4 K, 1/32 str. 2 K, 1/64 str. 1 K. Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — C. kr. pošt. hran. račun št. 76.249.

Štev. 6.

V Ljubljani, dne 4. novembra 1906.

I. leto.

Bomba.

(Iz Koroško-Štajerske meje.)

Odkar svet stoji, ni se še posrečilo, da bi kdo vsem ustregel. Največji modrijani so imeli nasprotnike, Krist celo take, ki so ga spravili na križ. Če že posameznik kljub najboljšim naukom ne ustreza vsem — človeštvo je namreč nagnjeno k slabemu, dobi se zategadelj vedno zlobne ljudi, ki kratkomalo, brez ozira na levo in desno, prav kakor z glavo skozi zid, zanikajo vse, kar trdi drugi — če tedaj najboljši, najplemenitejši človek vedno naleti na sovražnika — ali se bo „Mladostenec“ čudil, če ga zakrknjen človek napade? Tega ne! Mislil je sicer kot časopis, ki stremi le za izobrazbo najširših slovenskih slojev, da ga bodo ti nepoboljšljivi in skrajno zavidljivi elementi saj mirno pustili pri svojem zvišenem namenu. Vedel je, da ga te vrste ljudje sicer ne bodo podpirali, na te se tudi nikdar zanašal ni — toda kot buditelj in dramitelj najširših slovenskih slojev je smel opravičeno računati saj na to, da ga ne bodo obrekovali, preganjali, podtikali mu stvari, katerih ne zasleduje, katerih tudi ne vsebuje. Bogme — „Mladostenec“ se je varal! — Kakor je volk zakričal nad ovco, ki je ob vodi daleč nad volkom pila vodo — ne kali mi vode! — tako se je „Naš Dom“ spraval nad „Mladostenca“ rekoč: „— — ne pij strupene vode — — —“ Zalibog stojimo danes Slovenci še na tako malo jasnem stališču, da nikakor ne moremo ločiti vere od politike. Naš smoter niti od daleč ni, kakega človeka zastrupljati versko — vero smatramo za nekaj vzvišenega, za nekaj tacega, kar naj se spričo vzvišenosti ne prodaja na pudelnih in ne vlaču v vsakdanjem boju v blato. Vera je vendar sredstvo, po katerem naj človeštvo skrbi — za večni blagor! Mi pa navajamo z izobrazbo Slovenstvo — k časnemu blagru. Ali se to dvoje res ne da samostojno rešiti? Ali ni mogoče, da bi puščali v boju za življenjski obstanek — vero v miru? In — ali si moremo misliti resnično verno ljudstvo, ki gineva na časnem blagru?

Poglejmo po mestih najnižje sloje! Najprej je mož večkrat lačen — potem se tolaži s pijačo, končno postane najslabši človek na svetu, zgubljena reva, ki ne pozna ne lepega, ne blagega, pa tudi ne več vere. Slabo življenjsko razmerje odvzelo mu je vse, vse — pogine, kakor zver. Oznanjevalci Kristusove vere imajo na tem polju ogromnega dela — toda, kaj jih brigajo ti zgubljeni ljudje. Krist pa je vendar rekel, da mu je ljubši ena zgubljena ovca od devetindevetdesetih, ki se niso zgubile. Zgubljenih ovac pa danes ne iščejo več, pač pa še dobro rejene, z orlovskim očesom varujejo pred prihajajočo izobrazbo — toda ta prihaja in nobena sila je ne prepreči. Narod mora priti do izobrazbe — kdor se temu protivi, ta greši velikansko. Ko pa bo ta izobrazba, tedaj še-le bo prišla tudi vera do svoje prave veljave, stoprav takrat bo narod pojmoval globoke nauke Kristove, takrat še-le bo beseda božja padala raz prižnice na rodovitna tla. Če tedaj „Mladostenec“ spodbuja Slovence, da naj se zdramijo, naj spoznajo stališče, naj se otresejo tujega jarma, naj se izbrazujejo, organizujejo — potem je lopovstvo, če kdo piše, da dela proti veri, ker dela le za samostojnost Slovencev, za njega samozavest, za njega blagor in posredno za vero Slovencev. Kdor ga pri tem moti, ter pravi, da dela proti veri — ta smatra vero za bombo, s katero hoče vse uničiti, kar in koder se porodi za blagor Slovencev. Smešna in seveda popolnoma neresnična je tedaj trditev: — „Mladostenec“ zastruplja narod. Kdor je proti temu, da se Slovenci otresejo tujega življa, da postanimo vendar enkrat že ponosni na same sebe, da pričnimo gibati povsod, da čitajmo, da se izobrazujemo — s tem pač tukaj ne moremo polemizirati, ta sploh Slovenec ni, ta je naravnost nasprotnik Slovencev — pa bodi sedaj to „Štajerc“, ki se poslužuje našega lastnega jezika, da nas otrovlja, bodisi „Naš Dom“, ki se poslužuje — vere!

Narodni blagor se potom vere vsikdar ne more rešiti — zato naj se vere tudi nikar ne meče kot bojno

orožje. Pač pa bo vera toliko boljše sadove rodila, kolikor inteligentnejši postanemo. Dokler se bo tedaj „Mladostenec“ boril za blagor človeštva, spas slovenskega naroda na tem svetu, naj nikar ne hodijo gotovi ljudje temu vzvišenemu cilju z „vero“ nasproti, kajti vera je za blagor na — onem svetu. Kdor pa se je vendar le poslužuje, poslužuje se je iz hudobnega namena, poslužuje se je kot — bombe, ki se bo v slovenskem narodu kruto maščevala.

Ne zamenujmo tedaj boja za posvetni obstanek, ki se vrši z izobrazbo — z bojem za posmrtni blagor, ki se vrši z vero!

Naš jezik v izobraženih ustih.

(Konec.)

Razni spisi so vendar nekako nadomestilo predavanj; predavati in govoriti naravnost na ljudstvo ni vselej in povsod mogoče, in teh predavanj se tudi ne udeleže vsi kmetje, ker pa ni dovolj, da se izobrazu samo nekaj ljudstva pač pa ves narod brez izjeme, zato se poslužujemo knjig, katere posojujemo kmetom, da jih prebirajo ter zajemajo iz njih potrebnega. Pa ne samo knjige, tudi razni časopisi so posvečeni ljudstvu, a vse je pisano preučeno in neumljivo. Povsod najdemo mrgoleti polno raznih tujk najsibo potem v tem ali onem listu. Le tisti časniki, ki so ljudstvu v pogubo, tisti so pisani za kmeta, oni pa, ki bi mu donašali koristi, letajo visoko, da jih razum kmeta ne doseže.

V dolgih zimskih večerih prebira ljudstvo knjige in časopise, katere mu posojuje učiteljstvo in drugi izobraženi rodoljubi, a vprašajmo ga, je li zadovoljen z njimi in povedal nam bo, da ne razume, ker je polno tujih besed in vrhutega pisano previsoko.

Poglejmo si recimo „Ptujkega Štajerca“! Nikjer na Slovenskem ne najdemo takega lista, ki bi bil pisan v tako priprosti, poljudni obliki, nobeden časopis ne piše tako v kmetškem duhu, kot „Štajerc“. Najbolj priprost je še „Slov. Gospodar“, a ta list je med kmeti tako neprijatelj, da raje ne čitajo nič, kot pa take neslanosti. Vrhutega pa je ta list za ljudstvo zelo nevaren, ker ga trapi in bega, pametnega mu pa vse leto ne prinese za pol orehove lupine. Torej, listi, ki so ljudstvu v pogubo, pišejo domače in umljivo, oni listi pa, ki bi imeli narodu koristiti, plavajo pa visoko zakopani v gromadi tujk.

Celjska „Domovina“ hoče biti list za narod, a prinaša pa take članke, da se človek mora

smejati, če kdo trdi, da bere to narod. Razne individualnosti, relativni in sekundarni interesi, strukture in bogsigavedi še kake fundamentalne prismojenosti je čitati tam. Če bi nabiral eno leto tuje izraze iz „Domovine“, nabral bi jih celo knjigo. Kaj treba teh analogij in evolucij ter solidarnega delovanja, ko imamo svoje besede in svoje izraze. Prav tako ko celjska „Domovina“ pisan je tudi „Novi Slov. Štajerc“ v preveč neumljivi slovenščini, tudi ta rabi in pobira tujke kot opica ter posnema druge slovenske liste.

In to je neumnost! Če se ustanovi list za narod, ki nosi celo geslo: Iz naroda za narod, piše naj vendar tako, da bo ljudstvu res koristil, a ne da muči z vsemi mogočnimi tujkami.

Iz tega se pač jasno vidi, da vsi oni boljši krogi, ki snujejo liste, nimajo pojma, za koga jih snujejo in med kakšno ljudstvo ga nameravajo pošiljati. Pa kakor je že navada pri nas Slovenceh, da kritika ne rodi nič dobrega, pač pa nesramne napade, tako bo tudi sedaj. Ta članek, ki je pisan gotovo v najlepših mislih brez vseh napadov le v opomin, naletel bo tuptam na odpor in na grdo gonjo, a doseglo se ne bo nič. Naši dosedaj že obstoječi in životarjujoči slovenski časniki pisali bodo še v nadalje lepo učeno in rabili bodo še več tujk, kot dosedaj.

Upamo pa vendar, da se bo tekom časa urednikom in dopisnikom zjasnilo, da bodo jeli pisati poljudno in lahko umljivo ter si bodo kedaj še rojeni novi časniki in nova glasila stavili kot glavno pisati v narodnem duhu.

Želeti bi tedaj bilo, da naši boljši krogi, takozvana inteligenca v svojem govoru, bodisi že v običajnem, ali pri javnih nastopih govore pravilno in čisto slovenščino, da izpuščajo vse, kar ni naše in kazi milobo in pači naš materni jezik. Kolikokrat slišimo govoriti govornika domače, priprosto in pravilno slovenski, in ginjeni smo, tako lepo zveni, tako milo doni naš jezik, prepričani smo, da je naš jezik res lep, da malokateri tako. In to pa le tedaj, kadar bodo splavale vse one nepotrebne besede, navlačene iz vseh jezikov, našemu popolnoma nič sorodnih, ter bo naš jezik čist in v resnici slovenski, kajti čez nekaj let bo že toliko tujk, da ne bo več onega slovenskega govora, ki so ga govorili naši predniki, in v knjigah in časopisih ne bo drugega kot same tujke; oni jezik pa, v katerem je pisal naš prvak Prešern, bo izginil in izgubil se bo oni lepi domači, pravi narodni slog v pismu, katerega so rabili najbolj priljubljeni naši pisatelji.

In ako se bo zgodilo v nekaj letih, da bo popolnoma zatemnela slovenska govorica, krivi bopo tega edino le inteligenca, oni izobraženi krogi, ki to nepotrebno mešanico delajo in kazijo pravilno slovenščino.

LISTEK.

Tortura pri čarovnicah.

(Konec.)

Skrbno pa so pazili pri torturah, da ni mučenica izdihnila v rokah svojih rabljev. Če se ji je bližala zadnja ura, so jo odnesli v ječo, da malo okreva in morejo potem z mučenjem nadaljevati.

Drugi pisec Soldan nam je ohranil cel protokol takega čarovniškega procesa v Nemčiji. Zapisnik o mučenju čarovnice se glasi tako:

„Jo privežejo; stoka: „ne morem povedati, ali naj lažem? O gorje, gorje, ljubi gospodje!“ — Je trdovratna. Oblečejo ji škorenj in ga malo privijejo. Kriči: „Naj lažem? Obtežim svojo vest? Ne morem potem več moliti.“ Dela se, kakor da ji je na jok, pa nobene solze nima v očesu. „Resnično ne morem, pa če mi odtrgate noge.“ Dasi so navijali škorenj močnejše, vendar ničesar ne prizna. „O vi prisilite človeka do vsega“. Kriči jadno. „O ljubi gospod Bog! Saj bi priznala, če bi le mogla; ali saj sami pravite, da se lagati ne sme.“ Privijajo še bolj. Upije

V ustih izobraženih, najbolj dijakov in višjih stanov so se te tujke rodile in po teh zasejale dalje med narod. Dijaki pišejo razne razprave, v kojih mrgoli vse polno tujk, in to naj bi potem čital naš kmet. Saj ne razume, tedaj škoda časa.

Opozarjamo tedaj vse one, koji so se tem hibam podvrgli, da se v bodoče, bodisi v besedi ali pisavi ogibljejo na vso moč vsega, kar ni pristno slovenski. Mi ne maramo tujega blaga v svojem lepem govoru; ven ž njim, proč ž njim v vseh spisih, bodisi potem učenih ali narodnih, priprostitih.

Opozarjamo pa tudi slovensko učiteljstvo in to še tembolj, ker isto občuje vse leto in izključno le s prostim narodom, torej ne more in ne sme rabiti v svojem govoru in tudi ne v pismu besed, ki jih ljudstvo ne ume, in mu tudi umeti ne treba.

Naša naloga v bodoče naj bo: 1. skrbeti z vso vnemo, da ostane naš jezik tak, kakor so ga govorili naši očetje in njih predniki; izpustimo v govoru, bodisi v narodnem, vsakdanjem, bodisi ob raznih nastopih pred javnostjo, najsibo ta potem izobražena, ali pa prestopno ljudstvo — vsakojake tujke ter pazimo in delajmo nato, da seto povsod in pri vsakem zgodi.

2. V svojih spisih, kakršne si bodi vsebine, naj sibodo namenjeni potem učenim smotrom višjih krogov, ali v izobrazbo in povzdigo prostega naroda, rabimo izključno le izraze, ki so pristno slovenski ter se varno ogiblujemo vseh tujk in vsega, česar narod ne ume.

To priporočamo pa posebno našim časnikom, kakor že obstoječim, tako tudi onim, ki se bodo v teku časa mogoče rodili. Uredniki in popravatelji, pazite strogo na to!

Dajmo ljudstvu take hrane, ki mu tekne. Razvijajmo njih duše, izpopolnjujmo jih, a le s pomočjo čistega narodnega jezika.

Našega jezika izobraženi krogi nikakor ne časte, ter mu delajo nečast z vso svojo tujo navlako.

Tega mnenja je mnogo, mnogo izmed njih samih. Popravimo! Babinski.

Mojstrska bolniška blagajna.

Iz obrtniških krogov v Ljubljani smo naprošeni objaviti sledeči članek:

Ustanovni občni zbor mojstrske bolniške blagajne deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani se je vršil v četrtek, dne 27. septembra t. l. v hotelu „Ilirija“.

obupno. — „Ljubi gospodje, ne delajte tako strašno. Če vam pa nekaj rečem, hočete, naj povem vedno več.“

O drugem procesu proti čarovnici v okolici mesta Trier iz leta 1572. nam pripoveduje dr. Henen v svoji knjigi, iz katere posnamemo sledeče:

Neka Eva iz Kena je bila obtožena razmerja s peklenkim poglavarjem. Znala naj je coprati in tako tudi začarala enega svojih hlapcev, da jo je pričel strastno ljubiti. Zagovarjala se je s tem, da ne zna čarovati in je dala svojemu hlapcu samo en prstan, ker ji je obljubil hlapec, da jo poroči. Zopet je bila popoldne istega dne zaslišana, pa ker je povedala ravno isto, so jo izročili hlapcem, da jo mučijo.

Iz obupa je izpovedala najbrezmiselnije stvari. Samo da bi jo nehali mučiti, je imenovala nekaj oseb, ki naj so je naučile čarovništva. O neki ženski je n. pr. trdila, da je speljala njeneža moža s pomočjo čarovnije na nezvesto pot. O neki drugi je povedala, da jo je le-ta naučila, kako se vzbudi ljubezen v moškem. Dati se mu mora jesti hruško, v kateri je kapljica lastne krvi. Tako hruško je dala tudi svojemu hlapcu.

Ker je bilo to priznanje še vse premalo, so jo mučili groznejše. Eva je samih bolečin kri-

Z ustanovitvijo bolniške blagajne se je ustreglo želji in potrebi obrtnikov, zlasti obrtnikov na deželi, ki dosedaj faktično niso imeli prilike se zavarovati za slučaj bolezni in ki so v slučaju bolezni ravno tako potrebni podpore kot v Ljubljani stanujoči.

Ni potreba z mnogimi besedami navajati, kako je pri sedanjih razmerah obrtnemu stanu nujno potrebno biti za slučaj bolezni zavarovan, kakor je že dolžnost vsakega obrtnika, da je preskrbljen za-se in za svojo družino s tem, da v slučaju bolezni dobiva bolniško podporo.

Znano je dovolj žalostnih slučajev, da je uničila dolgotrajna bolezen že marsikaterega obrtnika in spravila njegovo družino v največjo bedo.

Znano je pa tudi dovolj slučajev, da je veliko obrtnikov mnenja: Kaj mi koristi bolniška blagajna? Plačevati moram redno mesečne prispevke, in če obolim, je pa podpora le tako majhna, da mi nič ne izda. To mnenje je pa popolnoma napačno. To si človek lahko predstavlja le takrat, ko je zdrav in lahko dela, da si za vsakdanje potrebe zasluži. Ali v slučaju dolgotrajne bolezni, ko obrtnik ne more poprijeti za svoje orodje, ne more nadzirati niti svojih pomočnikov, je čisto gotovo, da se zaslužek začne krčiti in stroški pa naraščati. Zadnji prihranjeni denar je že pošel za zdravnika in zdravila. Potrebuje se boljšo hrano, treba je iti po nasvetu zdravnika v toplice ali če se hoče zdravje pridobiti, izpremeniti zrak itd. A kaj potem, če ni vinarja pri hiši. Hišno gospodarstvo, vzgoja otrok in drugi razni stroški so pa le kot poprej, ko je skrben obrtnik, soprog in oče vzdrževal s svojim delom celo družino in gospodarstvo.

Priznati mora tukaj vsak obrtnik, da v takem slučaju dobro pride vsaka podpora in če je še tako majhna.

Z ozirom na to si dovoljujemo opozoriti vse samostojne obrtnike na Kranjskem na ljudomilo napravo bolniške blagajne in priporočati vse te k pristopu ter v naslednjem podati nekaj odlomkov predpisov bolniške blagajne.

Člani blagajne so redni in prostovoljni.

(Konec prih.)

Dopisi.

Od Pesnice. (Okraj Maribor.)

Morda so vam znane prežalostne razmere tukajšnjih obmejnih krajev. Smem reči, v narodnem oziru nič boljši kot na Koroškem. Da bi naše ljudstvo bilo „klerikalno“, o tem ni govora. Pač pa je tukajšnje ljudstvo liberalno-nemškega duha („Štajerčevega“) nadahnjeno. Toraj napredno je naše ljudstvo dovolj, le iz nemškutarkega blata ga je treba potegniti. In to se bode zgodilo potom praktičnega in pridnega dela. Orožje za to delo nam bodi „Mladoslovenec“. Sreča mora boleti vsakega res rodoljuba, ko vidi

čala, naj jo samo izpuste, saj pove vse. Res zna coprati.

Ko so prenehali z mučenjem, je priznala, da se je naučila čarovati pri oni ženski, ki je zaprla njenemu možu seme. Povedala je, kje in kako se je sešla v družbi one ženske s hudičem, se odpovedala bogu in se zaklela hudiču rekoč: „Odpovem se bogu in se zapišem hudiču, katerega last sem.“ Pripoznala je tudi še hujše stvari, ki jih je počela s hudičem.

Mnogo je bilo tudi duhovnikov, ki so se uprli takim grozotam in verovanju v čarovnice, ali svojo neustrašenost so poplačali ponajvečkrat na goreči gromadi. Leta 1590. so živega sežgali nekega opata, eno leto prej nekega dekana, leta 1591. zopet nekega dekana, leta 1593. več pastorjev, kaplanov itd.

Ni naš namen, razpravljati strašnost tortur še nadalje, kajti odgrinjala se nam bi vedno ista podoba: nedolžna ženska pade v roke rablju, ki ima nalogo, izsiliti iz nesrečnice priznanje, da je čarovnica, da je bila v zvezi s hudičem, da je jahala na metli in počenjala s peklenščkom in drugimi zli duhovi najnesramnejše stvari.

Omenimo naj samo, kako je izgledal v tistih časih nramni popis, tičoč se kake čarovnice.

osebe, ki se štejejo „narodnjakom“, pa preganjajo slovensko narodno napredno časopisje, ki je za naše razmere, za probujo narodne samozvesti tako potrebno, kakor slepeu pogleda. Z žalostjo moram potrditi, da imamo tukaj „rodoljube“, ki preganjajo celo radikalno narodno-nepristransko časopisje. Ptujskega „Štajerca“, ki ga je v tukajšnjih krajih toliko, da ga lahko po tleh pobiraš, naši „ultra“ narodnjaki sevé ne vidijo.

Naše ljudstvo je namreč mnenja, da kdor je „Slovenec“ ta mora biti tudi „farški podrepnik“. Naše ljudstvo ne zna razločevati „narodnost“ od „klerikalizma“ ter psuje vsakogar, ki se bori za slovenske pravice ali čita slov. narodno časopisje — s „klerikalcem“ ali „fafenlekerjem“ ter tako v svoji nevednosti gazi v blatu nemškutarskega „Štajerca“ ter hlapčuje mariborski nemško-nacionalni gospodi, katera ima v oblasti vse občine.

Iz mojega površnega poročila lahko posnamete, kako prepotrben je za tukajšnje razmere „Mladoslavenc“ katerega mora vsak rodoljub, naj si je na klerikalnem ali naprednem stališču z veseljem pozdraviti. Prepričan sem, da z „Mladoslavencem“ dvignemo tukajšnje ljudstvo iz nemškutarskega blata k narodni samozvesti, to je v slovensko-napredni tabor. Želeti je, da v uvodnih člankih zapeljavnemu ljudstvu t. j. Štajercijancem v priprostitih besedah raztolmači, kak sovražnik je „Štajerc“ in njega zavezniki slov. narodu, slov. kmetu in delavcu, ter ljudstvo budite k narodni samozvesti. Vsekakor vam bo treba „Štajerca“ osebno napasti, sicer ljudstvo ne bo prišlo do spoznanja. Priporočam se tudi v dopisovanje. Ker „intelligence“ nimamo, upam, da boste dopise blagevolje olikali, da bojo za rabo. Znano vam je, da se zanima ljudstvo za list, kateri prinaša dopise iz njih ožjega kraja.

Šoštanj.

Že precej dolgo časa se pri naši posojilnici z nevoljo opazuje, da pridejo gospodje uradovat, kadar je njim ugodno, ne zmeneči se, če čaka pred vratmi tudi cela truma ljudi sem iz Št. Janža na Vinski gori, iz Plešivca, Kozjaka, Št. Andraža in še od dalje. Prav nič jim ni mar, če ljudje, potem ko so že zastoj čakali po tri ali štiri ure, naložijo svoj denar ali iščejo posojila pri nemškem „Kreditverein-u“.

Nedavno je prišel od daleč neki kmet, da bi naložil precej lepo svoto denarja (skupilo za les) v naši posojilnici. Čakal je od 1 do 4 ure popoldne, ker je bil uradni dan, ter tu pa tam povpraševal, kedaj so v posojilnici uradne ure, pa tudi tega ni zvedel. Vsak mu je odgovoril: „Ja, gospodje pridejo, kakor sem jim zdi! Ko

se je že mislil vrniti domov, naleti na čevljarja Macka in mu pove, da ne more pri posojilnici ničesar opraviti ter da bi rad naložil denar. Pavel pa pravi: „Saj sem jaz tudi pri posojilnici, pa pri nemški; pri nas pa sprejmemo denar kadarkoli.“ In res je šel slovenski kmet ter naložil svoj denar pri nemškem „Kreditverein-u“. Nujno je toraj treba, da se določijo stalne uradne ure in to primerno razglasi in v pisarni na razvidnem kraju pribije. Tudi je uradovanje silno počasno, ker navadno prideta le po dva gospoda. Treba je tudi nastaviti spretnega tajnika, kojega pa zdaj nimajo, da bi z večjo pozornostjo pazil na zapadle obresti in posojila in tako posojilnici mnogo koristil.

(Op. uredn. Priobčili smo ta dopis, ker želimo dobri stvari koristiti; naj se nam torej oprost, ako vsled tega čuti kdo prizadetim.)

S Koroškega.

Električni tok je ubil 36letnega rudarja Leop. Ivartnika v Liši pri Prevaljah na Koroškem. Ivartnika je kaznovala nepredvidnost.

Imejte hude pse priklenjene. Radi popadljivega psa Bernardinca je bila pri celovškem sodišču obsojena gospodinja Marjeta Göller iz S. na 80 kron denarne kazni in 4000 kron odškodnine, ker je pes nekega fanta napadel in ga težko poškodoval, tako da bi kmalu eno oko izgubil. Proti tej obsodbi je obtoženka vložila ugovor, ker je bila ob času napada ravno v otroški postelji, pa ni nič pomagalo.

Čegava je deklica? Dne 4. m. m. je prišla neka deklica iz Radeč na Kranjskem peš v Osoje na Koroško službe iskat. Deklica ne zna nič nemško. Rekla je, da je 15. oktobra 1893 leta v Radečah rojena, da se imenuje Marija Urbančič in da je že bila eno leto v službi pri Janezu Martinčiču v Radečah. Ker so ji starši pomrli, hodila ni že eno leto nič v šolo ter jo je kmet spodil in rekel: „Pojdi tako daleč, da te ne bo nihče več videl.“ Deklica je priprosto in čedno opravljena, pa nima nobenih listin pri sebi. Iz usmiljenja je revico k sebi uzel ritmojster Rudolf Budiner, kamor se jo lahko pride iskat. Stvar je naznanjena oblastim. Ob tej priliki se le vpraša, ali je mogoče, da bi bil kdo tako trdosrčen, da bi otroka, sirota, na zimo od hiše podil — v tuji, neznani svet? Omenjena deklica je kakor kaže marljiva in dobro vzgojena.

Popolnoma nag mož se je sprehajal zvečer 24. m. m. po Beljaku, ustavljal ljudi ter se končno prišel gret h Kočevarju, ki peče kostanj. Tu se je zbrala okoli njega velika množica ljudi, posebno šolskih otrok, dokler ni prišla policija.

In jetnica izpove nadalje, da je bil v teh 18 ali 19 letih hotnik tako mnogokrat pri njej, da tega ne more prešteti. Je bil še včeraj pri njej v ječi in spal z njo skupaj. Ves čas, kar je v ječi, sta imela skupaj opraviti petkrat, ali nikoli ji ni dal več treh vinarjev kot plačilo. Tako je tudi izpovedala, da je poleg imenovanim osebam storila še kravi nekega posestnika, da ni imela več mleka, ampak ga je dobila ona, napravila iz tega sir. V vsakem hlebcu je bilo po dvoje zlih duhov. In kdor je jedel potem od tega sira, je dobil hudobne duhove v sebe. 18 let je imela s hudičem razmerje in ko bi gotov čas potekel, bi ji zlomil vrat, jo vzel s seboj v peklo itd. Ker je ujetnica M. L. tudi pred javnim sodom (öffentlichem gebehten peinlichen Hals-Gerichte) še enkrat vse svoje izpovedi potrdila oziroma so se ji nekatere iznova dokazale: Naj bo torej vsled svojih pripoznanjih grdobij, ker je bila v zvezi s hudičem in imela z njim opraviti ter začarala raznim ljudem hudobne duhove, torej jim delala s coprnijo škodo, kaznovana, da živa zgori na grmadi.

Iz tega je torej razvidno, kako strahovite so morale tedaj biti prestane muke, da so ženske izpovedale vse take gorostasne izmišljotine, kakor so bile navedene kot utemeljitev smrtne obsodbe. Na podlagi takih izsiljenih zgodb je šlo na tisoče nesrečnih žrtev na gromado.

Mož je umobolni delavec Andrej Miškot iz Št. Lenarta.

Odpad od katoliške vere. V Velikovcu je odpadel od katoliške vere znani pobijač oken na Šentrupertski šoli Ferdinand Sammer pisarniški pomočnik pri c. kr. okr. sodišču.

Pogorelo je zadnjo nedeljo celo imetje kmetu Mučeku v Šmartnu pri Velikovcu. Požarni brambovi so se silno neokretno obnašali. Seveda s samim hajljanjem in popivanjem se ne bodo naučili ognja gasiti.

Radi goljufije iščejo v Celovcu 24letnega Karola Cerar, doma iz Moravč na Kranjskem. Imenovani je bil zdaj od vojakov odpuščen ter je izvršil neko goljufijo pri gospodarju, pri katerem je pred vojaščino služil za hlapca.

Želje po mesu. Vlomiti je hotel 22. m. m. po polnoči neki mesarski pomočnik v mesnico mesarja Razpotnika v Celovcu. To namero mu je pa preprečil stražnik, kateri je v kritičnem času ravno mimo prišel ter ga je aretiral. Pri zaslišanju na stražnici je obstal, da je pred nekaj dnevi tudi vlomil v mesnico mesarja Kunstlna, kateremu je dve kili mesa ukradel.

Železniška nezgoda. Pri premikanju vozov so se 22. m. m. po polnoči poškodovali in skupaj trčili trije vozovi na celovškem glavnem koldvoru. Vzrok je bila neprozorna megla, katera je ovirala pogled v daljo. Druge nesreče ni bilo.

Pobegnil je neki novinec Jakob Onderjaš od pešpolka št. 17. v Celovcu. Pobrisal jo je brez suknje in orožja.

Iz tira je skočil stroj in nekaj vozov tovrnega vlaka 24. m. m. dopoldne na postaji Podrožčica. Vzrok je bilo, ker premenjevalnik ni bil prav postavljen. Nesreča se druga ni naredila, kakor da je imel tržaški osebni vlak eno uro zamude, ker je bil vhod na postajo zaprt.

Napačni prašek iz lekarne — vzrok smrti. Nagloma je umrla 25. m. m. ponoči v Celovcu žena strugarskega mojstra Wenela. Govori se, da ni dobila pravega praška v lekarni, katerega ji je zdravnik odredil. Po zavžitju tega praška je mirno zaspala in se ni več prebudila. Vsekakor bode pa sodnijsko raztelesenje dokazalo, kaj da je vzrok. Umrla je bila zelo pridna in skrbna mati štirih sinov.

Vol brzovlak ustavil. 24. m. m. opoldne je moral tržaški brzovlak med Willersdorf in Glinskovasio na progi ustaviti, ker se je en vol od blizu železnice pasoe se črede sprehajal po progi. Vlak je vozil s polnim parom, ter se je le strojevodji zahvaliti, ker je vlak hitro ustavil, da se ni kaka nesreča prigodila.

Štajerske novice.

Obesil se je v zaporu v Mariboru nek K. Zechner. Po noči 13. t. m. se je bil pridružil nekemu sprevodniku, katerega je spremljal po gostilnah in popival z njim, dokler mu ni ukradel denar, uro in verižico in zginil. Sprevodnik je to naznanil policiji, ki ga je tu tudi kmalo zasačila in zaprla. Ker je bil aretovani kriv še drugih sleparij, se je v zaporu obesil z žepno ruto na okno, da se ogne kazni.

Nemška ljudska stranka na Štajerskem, ki je imela nedavno svoj zaupni shod, si je izvolila v izvrševalni odbor tudi sledeče može, ki naj si jih slovensko ljudstvo zlasti slovenski kmet dobro zapomni kot prijatelje: Ervin Fabrič, tovarnar v Mariboru; Karol Gosarek, učitelj istotam; dr. Jaborneg, advokat; dr. Jesenko, zdravnik in Julij Rakuš, trgovec, — vsi trije iz Celja; dr. Kamnikar, zdravnik v Radgoni; ormoški župan Kautzhammer; dr. Lederer, advokat v Konjicah; dr. Mravlak, advokat v Mariboru; Ornik, pek v Ptuj; dr. Šuster, zdravnik v Rogatecu; Julij Thurn, notar v Ljutomeru; Moric Stalner, posestnik pri Vojniku; Kamilo Valenta, uradnik južne železnice v Mariboru in seveda sladki Mörtl iz Celja. — To je torej cvet spodnještajerskega nemštva, a pozna se mu na imenih, da je vzklik na slovanskih in laških livadah!

Človekoljubna naprava. Obč. svet v Mariboru se baje ukvarja z vprašanjem, kako ustanoviti mestno bolniško blagajno za posle. Kakor znano, so doslej posli pri bolniških blagajnah le prostovoljno zavarovani, ker jih

Izmed tisočev iz te dobe ohranjenih navajamo, ne da bi izbirali, koj prvega, ki nam je na razpolago. Obsodba je bila završena v Lipskem leta 1622. in se je glasila rabsodba kakor sledi:

„Zaprta M. L. je trdo izpraševana (in scharffer Frage) povedala in priznala, da je čarovnica in se je navadila coprnij približno pred 18 leti od domače učiteljice, ki je bila kot čarovnica kaneje tudi sežgana. Pripoznala je, da se je zgodilo, ko je prišel k njej njeni žlahtnik, hudi duh, v obliki ubogega moža, ki se mu je zapisala za vse večne čase, na kar ji je dal v potrdilo tri vinarjske novce. In ko je spal prvič pri njej, je imel črno obleko, črn klobuk poln rumenega perja, rdeče nogavice in kravje noge, ji dal tedaj v plačilo groš, povedal, da mu je ime Janez. Zgodilo se je tedaj v prvič in na zemlji. Njegov skrivnostni del je bil trd in mrzel, in je rodila po štirih tednih pet zlih duhov, ki so izgledali kot beli črvi in imeli črne glave. Dala je potem te nestvore na nogo neke Margarete in jo tako začarala. Ko pa je prišel hudič k njej v druge in imel z njo opraviti, se je zgodilo v sobi njene hiše, ko je bil njeni mož na podu. Imel je tedaj na sebi sivo obleko in siv klobuk, rujav šop perja za trakom, rumene nogavice in desna noga mu je bila oslovska. Ni ji dal več v plačilo treh vinarjev. To pot je rodila troje hudih duhov, ki jih je zacoprila v nogo neke druge ženske, tako da je začela kmalu strašno bolehati na tej nogi.

zakon k temu ne sili. Okrajne bolniške blagajne poslov tudi rade ne sprejemajo v zavarovanje, ker so precej pogosti slučaji obolenja med posli. Tako so čisto naši posli izročeni največji bedi, ker je dolžnost gospodarja, skrbeti za obolelega posla, vezana na razumno kratek čas. Če se ustanovi mestna bolniška blagajna, bo to za posle velika dobrota, ki bi se naj povsod vpeljala. Če le bolniški prispevki ne bodo previsoki!

Vodo mesto vina je prodajal „vinski“ trgovec, 36letni Maks Vodusek iz Maribor. Njegovo „vino“ je bilo tako preparirano, da sploh ni bilo užitno. Mož je vedel, da so njegova dejanja kaznjiva, zato se je izdajal pod tujim imenom. Obsojen je bil na šest mesecev zapora.

V Dravo je skočil v Mariboru 68letni Valentin Wegschaidner iz Celovca. Wegschaidner je preživel 35 let na Ruskem in drugih vzhodnih državah. V Mariboru je trgovcu Kresniku posodil 5000 K, katerih pa na noben način ni mogel dobiti nazaj in ga je Kresnik vedno „vlekel“, naj bo vesel, če dobi polovico ali pa ničesar. To je upnika silno vznemirjalo, ker ni imel nobenega denarja in ko je naposled videl, da iz njegovega dolžnika res ni spraviti nobenega solda, je storil žalosten konec. Kresnik je takoj zaprl trgovino, ko je izvedel za samomor. Baje je na kraju konkurza.

Dve kravi ukradeni. Posestnik Jožef Boršič iz Brezno-Gorje na Hrvaškem je gnal na sejem v Maribor 2 kravi. Okolu 5. ure zjutraj je prišel do gostilne Wregg v Slivnici. Hotel je kravi nakrmiti, zato ju je privezal pred gostilno. Ko pride čez kakih 10 minut nazaj, ni bilo več krav. Vse iskanje je bilo zastonj. Ena krava je bila plavka, po hrbtu lisasta, 5 let stara, roga ima malo skupaj zavihana in na desnem očesu mreno; druga je rdeče barve, 5 let stara in ima na koncu malo porezane roge. Obe kravi bi bili kmalo povrgli.

V Ameriko sta hotela odpeljati mesarski pomočnik Anton Kaiser iz Cirkovcev pri Pragerskem in Jurij Tumpelj 17letno gostilničarjevo hčer Marijo Štampfl iz Štrasgonce, a so ju na postaji v Pragerskem prijeli orožniki in deklečin oče. Tumpelj jo je pobrisal v Ameriko sam, Kaiserja so pa vtaknili v ječo in ga te dni obsodili na 2 mesečno ječo.

Dvojna nesreča. Posestnikov sin M. Kranjc iz Gruškovca v Halozah na Štajerskem je streljal s puško ob vinski trgatvi. Pri tem so strelj padli tudi na slamnato streho Jožefe Stumbergerjeve, da je začela goreti. Lastnica hiše je, videč ogenj, letela v hišo, da si reši vsaj nekaj obleke. V tem pa se je udril strop in pokopal nesrečnico pod seboj. Težko ranjeno so izvlekli iz pogorišča.

Požar. Iz Gomiljskega se poroča: Skokov kozolec je pogorel dne 24. m. m. dopoldne in zgorele so ondi spravljene hmeljevke. Zažgal je šolarček. Mirna sapa in marljive požarne brambe iz Gomiljske, Kaplje ter Ojstrške vasi so odvrnile večjo nesrečo od Gomiljskega.

Ljudi kosil. 31letni Jakob Drevenšek iz Podlehnik je dne 28. avgusta t. l. kosil otavo z Lovrencem Kodrič. Ko sta se nekaj sprla, je začel Drevenšek s koso mahati proti Kodriču in ga je težko pri tem poškodoval. Pri okrožnem sodišču v Mariboru je za to čudno košnjo dobil tri mesece težke ječe.

Poštna avtomobilna vožnja Maribor-Št. Lenart-Ptuj. Poštna uprava namerava za progo Maribor-Št. Lenart-Ptuj uvesti avtomobilno vožnjo. Ta naprava bi znatno povzdignila in pospešila ves promet v Slov. Goricah, zato je tudi v prizadetih krajih vse vzradoščeno zaradi tega. Da se razne stvari v tej zadevi natančneje dogovore, je gospod deželnosodni svetnik dr. Kronvogl sklical v Št. Lenart posebno konferenco.

Samoumor. Ona ženska, ki so jo našli obešeno v neki mariborski gostilni, je identična z neko Apolonijo Gorjak iz Maribora. Vzrok samoumora so nesrečne družinske razmere.

Pred nemškimi sodniki sta bila radi dogodkov v Brežicah obsojena Friderik Brezinger v dvamesečni in Urek v šestmesečni zapor.

Graška vrata celjskega mesta. Na graški cesti so pri kopanju kanala našli na ostanke takozvanih graških mestnih vrat, ki so bila sezidana 1450. leta.

Na celjskem starem gradu na zapadni strani Friderikovega stolpa so odkrili stari grajski vodnjak, ki je baje 80 sežnjev globok.

Svetovne vesti.

Nemška mladina. V St. Johann-Saare je 13letna deklica rodila dvojčke. Oče je učenec 4. gimnazijskega razreda. — Blizu Düsseldorfa se je neki 12letni učenec maščeval nad svojim učiteljem s tem, da je zavil svinčeno kroglo v cunjio ter z njo udaril učitelja od zadaj tako po glavi, da ga je na mestu ubil.

Rop. 20letni Alfred Lukovec iz Rodika na Primorskem je v noči od 15. na 16. maja napadel z dvema tovarišema pomorskega kurjača Luketo in mu vzel 25 K denarja. Pred tržaškimi porotniki je bil predvčerajšnjim obsojen na 3 in pol leta.

Nesreča na morju. Blizu Vladivostoka je zadel ruski parnik „Varjagin“ na podmorsko torpedo ter se potopil z 200 osebami.

Žvepleno vodo je začel bruhati vulkan Chula v Mehiki na mesto Panchianalco. Večina prebivalcev je mrtvih.

Mati in hči skupaj na mrtvaškem odru. Na Rašici umrli sta dve osebi na en dan in v eni hiši. Mati je umrla 15. oktobra zjutraj ob 6. uri in 26 let stara hči je umrla istega dne ob 12. uri ponoči, tako da sta mati in hči skupaj ležali na enem odru. Jako ginljiv prizor je bil, ko so ju spremili k večnemu počitku. Naj počivata v miru!

Kralj povozil moža. Angleški kralj je povozil z avtomobilom na potu iz Londona v Neu-Market nekega moža. Kralj je takoj ustavil voz in sam nadzoroval prevoz v bolnišnico.

Poštnega praktikanta umoril, da bi oropal poštni urad. V oddelku vil pri Solnogradu v Prischu je umoril bivši vrtnar pri nadvojvodu Petru Ferdinandu Jožef Pluhar 21 let starega poštnega praktikanta Jožefa Mühlbergerja. Pluhar je bil iz službe pri nadvojvodu odpuščen, a je potreboval denarja, ker se je hotel v 14. dneh poročiti. Umoril je poštnega praktikanta ter mu potem vzel ključke od ondotne pošte, da bi prišel tako lahko v poštni urad in ga oropal. Truplo je v neki skinji peljal na cesto. Morilec je bil tako nepreviden, da je oropano uro skril na stranišče, ker jo je neka stranka slišala tiktakati. Morilec in njegovo nevesto so zaprli.

Ženski gasilci. Kakor se poroča iz Krakova, nastal je dni v župnišču v Rodomišlu na reki San požar, radi katerega je bilo v nevarnosti celo mestece. Nevarnost je bila tem večja, ker vsi moški v mestecu so zidarji, mizarji, tesarji in drugi stavbeni delavci, ki po leti gredo po svetu iskat zaslužka. Pri zadnjem požaru sta tamošnji župnik in učitelj sklenila ustanoviti žensko požarno brambo. V to svrhu bodo v mestece poklicali gasivce-strokovnjake, ki bodo žene in dekleta izurili v gašenju.

Velikanska razstrelitev. V kamnolomih sistijanskih blizu Trsta izvršila se je dozdej največja razstrelba v Avstriji. V razdalji 89 metrov so zažgali dve mini. V eni je bilo 16.000 kg, v drugi 8000 kg dinamita. Razstrelitev se je izborna posrečila, in je dala skupaj 250.000 ton materijala. Razstrelitve se je vdeležilo mnogo imenitne gospode, tudi nadvojvodinja Marija Jožefa.

Trgovina z dekleti v Ameriki. Neki ameriški kriminalni časnik priobčuje strašne podatke o trgovanju z dekleti v Ameriki. Samo v New Yorku je 20.000 oseb, ki se bavijo s tako trgovino. Na vsakih 2000 oseb pride po en trgovec. Trgovci pridobivajo deklice na ostuden način. V službi imajo lepe mladeniče gladkih jezikov, ki se vsaki lepi deklici, posebno evropskim, ki so prišle v Ameriko, skušajo približati. Predstavijo se kot pošteni snubci, potem pa zapeljejo svoje žrtve ter jih spravijo ali naravnost v razupite hiše ali pa skozi roke

trgovca. Policija je povsod s trgovci v zvezi ter dobiva velike podkupnine.

Ljubavni prašek. Kake neumnosti se morejo goditi celo v tako civilizovani državi, kakršna je Severna Amerika, dokazuje sledeči slučaj. Nekak doktor White je poslal prospekte mnogim ženam in dekletom po Ameriki priporočajoč jim svoj takozvani „ljubavni prašek“. Ako ženska želi, da se zaljubi v njo mladenič ali mož, mu je treba le dati nekaj tega praška v pijačo. Katera želi tega praška, naj mu pošlje za 5 K mark. In ženske so verjele. Na tisoče pisem je dobival vsak dan ta laži-doktor in razpošiljal svoj ljubavni prašek na vse strani. Najeti si je moral 20 uradnikov, ki so na pisalnih strojih pisali pisma. Vsak dan je moral z vozom pripeljati na pošto svoja pisma. Končno pa je slepar le padel pravici v roke ter bil obsojen na več mesecev zapora. Vrhunec gluposti pa se je pokazal, ko so skoraj vse osleparjene ženske trdile, da jim je prašek v ljubezni res pomagal. Zastonj jim je sodnik dokazoval, da je bil prašek le zdrobljen sladkor pomešan z moko.

Časopis za umobolne. V blaznici Maner-Oehling so začeli nedavno izdajati umobolni svoj časopis. Časopis je zbudil veliko zanimanje vseh psihijatrov in zdravnikov sploh. Dosedaj je izšla šele prva številka. Napisali, uredili, zložili in tiskali so jo sami umobolni. Časopis ima uvodnik, podlistek, krajevne novice in celo uganke z nagradami. Izide v zanaprej vsak mesec. Kdor hoče biti sotrudnik, mora biti redni prebivalec v noriščnici.

Večerna molitev jo rešila. Žena nekega častnika biva že nekaj dni v nekem dunajskem hotelu. Ko je molila te dni zvečer in se globoko priklonila, je zagledala pod divanom, da čepi ondi neka oseba. Začela je kričati. Hotel-ske osobe je izvleklo hotelskega gosta, ki se je javil kot zasebni uradnik Jožef Hlavac. Pod divanom so našli tudi ostro nabrušeni kuhinjski nož nevarnega gosta. Na policiji so spoznali, da je nevaren gost 17letni brezposelni kontorist Karl Robert Arazin, ki ga je nedavno obsodilo okr. sodišče v Ljubljani zaradi ponesreženja in napačnega javljanja v tedenski zapor. Iz Ljubljane je Arazin takoj odpotoval na Dunaj. Arazin pravi, da ni nameraval izvršiti nikakega napada, ampak je hotel le krasti.

Čudna obsodba. V Valparaisu je tožila neka služkinja svojega bivšega ljubčka, revnega mornarja, ki ji je priskrbel otroka, da je noče poročiti. Zahtevala je vsled tega alimentacijo (prispevki za otroka). Sodnik je vprašal tožiteljico: „Koliko ste zaslužili poprej, preden ste dobili otroka, kot dekla?“ — „Deset peset na mesec“, je odgovorila. — In koliko zaslužite sedaj kot dovilka? — „Trideset peset mesečno“. Po tem kratkem zasliševanju je izrekel sodnik sledečo razsodbo. Ker je tožiteljica v zdatno boljših finančnih razmerah kakor toženi, se tega ne more prisiliti k mesečni odškodnini; nasprotno, ker je ta pravi provzročitelj sedanjega ugodnejšega položaja tožiteljice, je prav in pošteno, da je tudi deležen tega zboljšanja, vsled česar sklence sodišče, da mora za sedaj tožiteljica toženemu plačevati na mesec 10 peset od svojega zaslužka.

Kako Nemci jedo. Sloveči francoski publicist Jules Preux je prepotoval Nemčijo, da prouči ljudstvo in njegove šege in navade. Vse se mu je dopadlo ter pohvalno priznava, da Nemci napredujejo, le način kako jedo mu ni ugajal. Preux o tem piše: Nemci jedo, dokler se ne napolnijo. Jedo vse, kar jim pade pod roko, a to ves dan, potem pa prežvekujejo in prerbavljajo. Kadar začno jesti, ne obstoji več svet za nje. Zarinejo nos v krožnik, razširijo lakto ter ne odmaknejo oči z jedi niti ne spregovore, dokler imajo še sploh kaj na krožniku. Ako nalete na kako kost, ne izpuste je tako lahko iz rok: glodajo jo, sekajo, dolbejo in praskajo, kakor da je kaka dragocenost. Cmakajo z ustmi, ližejo nož, nabadajo velikanske kose na vilice ter jih tlačijo v usta. Tudi žene niso v temu boljše kot moški. Kadar ustanejo od mize, se jim obraz rdeči in poti vsled naporenega zvečenja.

Kaznovana lahkovernost. Trgovcu Štefanu Beljanskemu iz Samobora sta v Oseku pravila neki Josip Serkoreš in Štefan Dankoš, da mu dasta za 100 goldinarjev pravega denarja 1000 gld. ponarejenega, katere pa ne bo nihče spoznal. Beljanski je hotel napraviti dobro kupčijo z denarjem in jima je določil čas in kraj, kjer bodo zamenjali vrednostne papirje. Ko so se potem sešli, dal je Beljanski Dankošu in Sekorešu 360 goldinarjev, ta dva pa njemu kuverto, o kateri sta trdila, da je v njej nad 1100 kron denarja. Dankoš in tovariš sta jo nato hitro potegnili. Ko je Beljanski poln veselja odprl kuverto — ni bilo v njej nobenega denarja, tudi ponarejenega ne, pač pa izrezan papir. Ogoljufanec je naznanil stvar policiji, ki je Dankoša že prišla, dočim za Sekorešom vstrajno poizveduje.

Strah v gozdu. V temnem gozdu je stala svoj čas čedna hišica, v kateri je stanoval logar s svojo ženo. Mož je bil junak, ki se nikogar ni bal in se je v samotnem gozdu čisto dobro počutil. Nekega dne pa je imel opravke v tri ure oddaljenem trgu, kamor se je zjutraj že na vse zgodaj napotil. Srečno je dovršil svoje opravke in vesel, da mu je vse tako gladko šlo, si ni mogel kaj, da bi si ne privoščil pri znanecu ob cestni gostilni kozarec „boljšega“, ki je pa tako blagodejno vplival nanj, da je naročil še enega. Med tem se je zunaj pooblačilo, in vse je kazalo, da se skoro vlije ploha. Našemu logarju vkljub temu, da se je že delala noč, ni kazalo drugega, kot da malo počaka. Pozno v noč je že bilo, ko se je naveličal čakati in jo je s krepko gorjačo v roki mahal skozi gozd. Dež je lil in bliskalo se je, da je moral biti jako oprezen, da ni telebnil v obcestni jarek. Kar na enkrat pa se je mož spodtaknil ob nečem in padel po neki dolgi stvari. Tedaj je zabliskalo in logar je videl, da je zadel ob mrtvaško rakev. Nekaj časa je dvomil, ali prav vidi ali ne, a zopet se zabliška in videl je, kako se je pričel pokrov na trugi počasi dvigati. Groza ga prešine, vendar on ni bil bojzljivec, kmalu se zave, dvigne pokrov popolnoma in začne neusmiljeno pretepavati po božji stvari, ki je bila v trugi. Oni notri si pa tudi tega ni pustil dopasti, mislil je, da je prišel sam bog-nasvaruj in da bosta zdajle šla. In začel je bridko tarnati, slednjič je spoznal, da je to le logar in ga prosil: „Oh gospod logar, pustite me, pustite me, prosim vas!“ „Ha, jaz ti bom pokazal tukajle poštene ljudi strašiti“, je sikal logar in zopet krepko pritislil. „U, u!“ vpil je človek v rakvi in skušal zlesti ven, „saj nisem mislil strašiti, saj me poznate gospod logar, jaz sem vaški mizar. Ravno sem nesel trugo skozi gozd, ko me ujame ploha in ker nisem imel nikamor drugam iti, sem zlezal v rakev, da se ubranim mokroti.“ Sedaj se je šele logar oddahnil in z njim vred tudi mizar, katerega so logarjevi udarci tako krepko obdelavali, da je slovesno obljubil, da ne pojde nikoli več prostovoljno v rakev.

Raznoterosti.

Na adresu sl. poštnega ravnateljstva. Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani pošilja svojim odjemalcem brezplačno mesečnik „Slov. Gospodinja“. Že večkrat se je pripetilo, da je poslal kak poštni urad s Štajerskega ali Koroškega po več iztisov „Slov. Gospodinja“ brez vsakega vzroka nazaj, a doslej imenovana tvrdka ni vložila nobene pritožbe proti takemu izživajočemu postopanju nemškutarskih uradnikov. Nedavno pa je zopet prejela cel zavitek „Slov. Gospodinja“, ki ga ji je vrnil poštni urad iz Podrožice. Na vseh iztisih je bila opazka „Abgereist“. Ta beseda je bila pisana na vseh izvodih v enem rokopisu, kar je najboljši dokaz, da je hotel dotični uradnik zopet pokazati svoje smrtno sovraštvo do slovenskega naroda. Sedaj pa vprašamo: Ali nima slavno poštno ravnateljstvo toliko moči, da bi primerno podučilo svoje nemškutarske uradnike, da je tako postopanje napram slovenskim strankam znak največje impertinence? Kje si upa napisati poštni uradnik v Podrožici, da je odpotovalo iz tega kraja nad 25 trgovcev in obrtnikov! In če bi že napisal podobno opazko, tedaj naj

se posluži slovenščine, ker se ne more zahtevati, da bi razumela slovenska stranka nemško. — Topot je vložila prizadeta tvrdka na primernem mestu pritožbo, ako pa ne dobi potrebnega zaščeneja, bo treba poseči po drugih sredstvih!

Kdor izmed naših naročnikov morda še ni prejel poštno-hranilnične položnice (čeka), naj nam to takoj naznani, da mu ga pošljemo, da bo zamogel čimprej poslati naročnino. — Ker te dni urejamo knjige in sploh vse upravniške zadeve po najmodernejšem načinu, prosimo uljudno, naj se nam ne dela zaprek z odlašanjem. Čimprej bode vse to v redu, temveč bomo lahko posvetili svojih moči in skrbi uredništvu lista. — Z velikim veseljem in dvojno hrabrostjo se podaja vojvoda v nove bitke, ko vidi za sabo močno in dobro urejeno armado; isto velja tudi za „Mladostenca“.

Našim naročnikom. Kakor si morebiti že sam poskusil, dobi danes skoraj vsak človek, bodisi stanujoč v palači, bodisi v razdrti bajti v zadnjem gorskem kraju časopis na ogled. Vse to nima nič z našim mnenjem. Pač pa je veliko takih časopisov, ki se pošiljajo na „ogled“ po 1, dva, tri in še več let. Ti listi pač niso več na „ogled“, temveč so našemu kmetu usiljeni. So nam znani ljudje, ki prejemajo „Štajerca“ že od njega začetka zastonj. More li tak list biti zastopnik našega ljudstva? More li tak list naše ljudstvo duševno izobraziti? Ne. Zakaj ne? Nikdo ne more brez denarja živeti. Za vse je treba denarja. Kmet potrebuje denar, delavec potrebuje denar, vsak vsak denar in spet denar. Dandanes se ne dobil nič zastonj. Niti šivanke ne. Tako mora vsak časopis plačati tiskarno, delavce in drugo. In kako je potem mogoče, da lahko svoj list zastonj razpošiljajo po raznih krajih?! Edino mogoče je, ali so podkupljeni od naših sovražnikov, ali pa list koj v začetku propade. Nikdar pa ne izdajejo takega lista ljudje, ki bi hoteli s tem koristiti našemu ljudstvu, temveč ki hočejo, da bi ostalo naše ljudstvo zabito in nevedoče, ali pa da ga pridobijo za svoje politične ali druge namene. Nikdar pa noče tak list koristiti našemu ljudstvu. Zatoraj kmetje in delavci, pokažite vsakemu takemu listu vrata. Izdajatelji takega lista nikoli drugzega ne mislijo ko: padarjenemu konju se ne gleda na zobe. Zatoraj čitaj vsak edino le tak list, ki si ga plačal in bodi ponosen na to.

Dvojno obličje. „Štajerc“ piše v zadnji številki, zakaj da smo nasprotniki nemških šol. Seveda zavija pri tem po svoje. Opira se pri tem na neke članke v slovenskih časopisih, v katerih se trdi, da je nemštvo slovenskemu ljudstvu koristno. Tudi mi ne trdimo nasprotno. „Čim več jezikov znaš, tem več veljaš“, pravi stari pregovor. Res je, da pošiljajo slovenski veljaki svoje otroke nemščine se učiti. Ne pa, da s tem pogojem, da bi pozneje uporabljali nemščino v politične zločine, kakor to delajo Nemci. Zakaj je pa izdal „nemški narodni svet“ na Češkem ukaz: „Nemci učite se češki“. Koj na to je odgovorila „Graška Tagespošta“: „Nemci učite se slovenski.“ Zakaj vse to? Namen je znan. Nemci se uče slovenskega samo zato, da laže podjarmijo slovensko posest. Vsenemško društvo „Südmark“ katerega član je tudi krušni oče „Štajerca“ Ornig, je na zadnjem obnem zboru sklenila, da se naj za nakupovanje slov. posestev uporabi znesek, ki znaša stotisoče. S tem visokim zneskom hočejo nakupovati slovenska posestva, da dobe čimprej večino pri nas. Saj je vendar znano, da ravno to društvo naseljuje nemške obrtnike po slovenskih krajih. Ti, ko so se udomačili, začnejo agitirati in komaj je deset otrok nemške narodnosti v kraju, se že naredi prošnja na deželni odbor za nemško šolo. Seveda se jim ista koj dovoli. Pri vsem tem pa se delajo kot prijatelje Slovencev. Na čelu jim pa koraka ptujski „Štajerc“, katerega podpora sestoji ne iz naročnikov, temveč od samih nemških društev — na čelu jim ravno ona zloglasna „Südmarka“ — in posojilnic. Saj ste poznamo! Nemcem se dovoli koj šola, ne tako pa Slovencev. Vzemimo za vzgled mesto Trst. Tamkaj je čez 5000 reci pet tisoč slovenskih otrok brez šole. Tukaj se pozna prijateljstvo Nemcev. Če ste res taki prijatelji, pa nam dajte slov.

šole v Mariboru, Celju in drugod. Kaj bi pa „Štajerc“ rekel k temu, ko bi mi priporočali slov. učiteljem, da naj uče otroke ruskega jezika. Mislim in gotovo je, da bi nas „Štajerc“ gotovo ozmerjal z izdajalci i. t. d. In še nekaj! Naši „prijatelji“ v Mariboru in Celju so prepovedali po celem mestu slovenske napise. Zakaj? Samo za to, da, ko kmet pride v mesto nakupovat, ne zna, kateri trgovec je naš, kateri nasprotnik. Tukaj vidiš vso sovraštvo do slovenskega ljudstva. Le bomo še dogovorili.

15000 laži! Že prva beseda v „Štajercu“ je laž. V začetku je debelo tiskano: N a t i s o v 15000. In „Štajerc“ se teh laži dosledno drži. Saj te vendar poznam. Pred tremi leti je bilo napisano 14000 natisov, a tiskano je bilo niti ne 7000. Od teh je ne cela četrtina, kateri plačajo naročnino, a ti niso kakor „Štajerc“ trdi, slov. kmetje, temveč večinoma nemškutarji. Toraj že prva beseda je laž, kaj pa še le pozneje! Živeli 15000!

V svrhu razširjanja našega lista plača upravništvo „Mladostenca“ za vsak naslov 2 vinarja. Naslovi naj bodo od takih oseb, od kojih se je nadejati, da bi se naročili na „Mladostenca“. Take naslove želimo iz vseh slovenskih krajev.

„Mladostenec“ namerava v vsakem okraju na Slovenskem nastaviti agente, ki bi proti dobremu plačilu nabirali naročnino. Kdor se čuti za to zmožnega, naj nam piše, da mu damo potrebna navodila in preskrbimo od vlade dovoljenje. Lahko se zasluži par gld. na dan. Sedaj je pripraven čas za to. Delo ni težko.

„Pavliha“.

Češnja.

Amerikanski časnik poroča: Minulo poletje je mladenič Henderzon iz Newyorka požrl češnjo s koščico. Čez teden dni ga je začel želodec boleti, in čez štiri tedne potem je umrl. Ta smrt je vse zdravnike jako zanimala. Več se jih je zbralo, pa so razrezali truplo nesrečnega mladeniča. Kako se začudijo, ko dobe v trebuhu drevesce, čegar korenine so se razšle po vseh čevih mladega moža. Zdaj so zvedeli, kaj je temu vzrok: Fant je bil pojedel češnjo s koščico vred, in peška mu je v želodec pogrnala, vzrasla in mladeniča — podrla. — Škoda le, ker še ni živel mož nekaj časa, da bi mu bile rdeče češnje mahale iz ust!

Berača.

Dva berača sta jedla skupaj iz iste skled; jeden je videl, drugi je bil slep. Dogovorjeno je bilo, da ne smeta naglo grabiti; kdor bi naglo grabil, tega sme drugi z žlico udariti po glavi. Ko tako jesta, udari zdajci slepec tovariša po glavi. „Kaj me biješ!“ razjezi se ta, „ko še videti ne moreš, če naglo grabim?“ A slepec mu reče: „Ker jaz hitim, kar morem, pa me ti vender ne udariš, tedaj si lahko mislim, kako grabiš šele ti!“

Prepovedano.

„Ako umrjem, vzemi si za ženo najstarejšo hčer hudega duha, da ima le mnogo denarja!“ reče na smrt bolna žena možu skopuhu: „Potolaži se!“ odgovori mož, „naša postava nam prepoveduje jemati dve sestri!“

Brez skrbi.

Sestra: „Ljubi bratec! Ali se nič ne bojiš vožnje v Ameriko? Če nastane hud vihar in se vam ladja pogrezne?“

Brat: „Nič se ne boj, ljuba sestra! Mene so še povsod ven vrgli, pa me bo še morje!“

Loterijske številke.

Gradec, 20. okt.:	80	24	15	44	64
Trst, 27. okt.:	61	77	14	19	18

Ivan Jax in sin

Ljubljana

Dunajska cesta 17.

* *

Priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in
voznih koles,
glasbenih avtomatov
in pisalnih strojev.

(104)

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!

Najcenejša, največja
ekspozitna trdnika!

H. Suttner, urar, Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža, prej v Kranju

== priporoča svojo veliko, izbornu zalogo finih ==

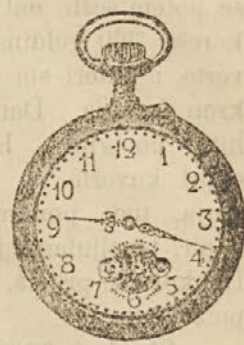
švicarskih ur

briljantov, zlatnine in srebrnine v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino, dobro in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine pohvalnih pisem je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko sam prepriča.

(102)

Prosim, zahtevajte veliki novi cenik, ki se pošlje zastoj in poštne prosto.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah,

trpežne in poceni
priporoča

August Drelse

prva in največja tovarna peči in
glinastih izdelkov v Ljubljani.

(111)

Izvirni Singerjevi šivalni stroji se dobe le pri

Singer Ko.

akc. družba za šivalne stroje (108)

Ljubljana, Sv. Petra cesta

Svarimo s tem najnovejšo svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirni Singerjevi“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobjenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakšnega poročila, niti doposlati posamičnih delov.

Laurenčič & Domicelj

Ljubljana, Dunajska cesta št. 32.

Žitna trgovina, agentura, komisije,
koncesijonirana reklamacijska pisarna
za železniške voznine. (109)

Zastopstvo
tržaškega mlina
„Litorale“.

Nakupuje
moknate in otrobnate
vreče.

— Ustanovljeno leta 1832. —

Priznano
najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z
jako majhno množino pobarvati veliko površino,

razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

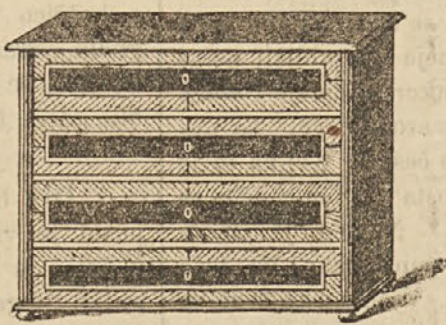
Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Svarilo

Doktorja pl. Trnkóczy-ja, svetovno znano redilno varstveno sredstvo, ki je bilo na razstavah odlikovano z najboljšimi pohvalami, dobiva se pristno pod marko

Mastin

pri vsakem trgovcu. Po pošti se razpošilja najmanj 5 zavrtkov za K 2.70. Lekarna Trnkóczy v Ljubljani. Ponarejalci se sodnijsko kaznujejo. (110)

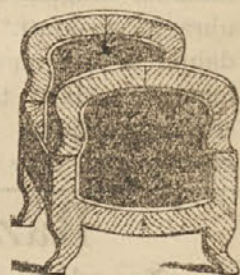
FILIP FAJDIGA

zaloga pohištva (107)

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega

pohištva po najnižjih cenah.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm d. Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori uvedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v LJUBLJANI edino le pri

Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tislerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd. (113)

Pozor! Berite!

Proti zoboholu in gnilobi zob

izbornu deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katere utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom K 1.—.

Melusine zobni prašek

1 škatljica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Deželna lekarna Milana Lensteke

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubilejnega mostu. (114)

Stanje hranilnih vlog
nad 19 milij. kron

Stanje rezervnega zaklada
nad 650.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovih ulicah, v lastni palači

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervn. zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. — Z obrestni vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestni vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Poljedelci, pozor!

Poljskih delavcev vsak dan bolj primanjkuje in kmetovalec danes že brez pomoči **poljedelskih strojev** polja obdelovati in pridelkov obdelati več ne more. Kdor si pa kupi stroj, naj si omisli zanesljivo dobro blago. Najboljše in najzanesljivejše stroje,

posebno pa **mlatilnice čistilnice**, proste in najboljše, kakor tudi **slamoreznice** priporoča

Trgovina z železnino „**MERKUR**“
P. Majdič v Celju.

Zaloga posod za mleko. — Posebni ceniki strojev brezplačno. — **Traverze in cement.** Nepremočljive vozne plahte.

Fran Zeman • Ljubljana

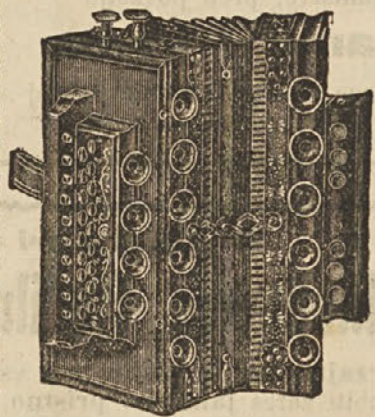
Poljanska cesta 24 in v tovarni

• pri živinskem sejmu •

Skladišče hvalno znanih žepelnov, slamoreznic, mlatilnic, klinj, motorjev za žage in mline, tromb in cevij za vodovode ter vseh potrebščin za kmetijstvo.

Nizke cene! Zajemčeno blago!

30 dni na ogled.

Po pogojih mojega cenika, tedaj brez nevarnosti naročevalca, pošiljam jaz po poštne povzetju mojo harmoniko „Volksfreund“ št. 663, da zamorem vsakega o izvrstni kakovosti te harmonike prepričati. Ta harmonika ima patentirano nezlomna zavita peresa ne samo za tipke, ampak tudi za base in za zaklopnice, potem 10 tipk, 2 registra, dvoglasna, 48 glasov, 3 vrste trobent, mahagoni barvno politirana, črni robi z barvnimi portami, dvojni meh z niklastimi ekovi, velikost 31+15 cm in stane 7 K.

Navodilo, po katerem se lahko vsak sam nauči igrati, priložimo zastonj.

Cene in manjše harmonike za učenje, posebno za otroke po K 2-20, 3-50, 4-40, 5-50. Finejše harmonike po 9, 10, 12, 14, 16 kron

so razvidne iz mojega cenika. Imam v zalogi tudi gosli, flaute, citre i. t. d. Na mojih harmonikah ni colninskih izdatkov, ker so češki izdelki. Prosim, se ozirati na to! Nobena rizika! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Pošiljanje po poštne povzetju od „Erzgebirgisches Musikwarenversandhaus“

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 652, Češko.

Velik ilustrovan cenik, obsegajoč nad 1000 slik, se pošlje na zahtevanje vsakemu zastonj in franko.

S. Friedrich

v Ptuj, Poštna ulica št. 4

kupuje kože svinjske, kunje, dihurjeve, lisičje, vidrove, zajčje, vse to

po najvišjih cenah in sicer dražje kot drugi kupovalci, ker on razpošilja v inozemstvo.

Čudovita zbirka sveta!

50 kom. za samo gld. 2-50

1 sprelepa večkrat z uradnim pat. varovana anker-remontoir-žepna ura s pismeno fabriško garancijo za dober in natančen tok, 1 fina oklepna verižica iz double-zlata, 2 prstana iz amerik. double-zlata z imit. briljanti (za gospoda in damo), 2 gumba iz double-zlata za zapetnice (ostaneta vedno nova), 3 naprsni gumbi, 3 gumbi za zavijane ovratnike, 1 fin žepni nož iz napravo, 1 zelo lepa svilen ovratnica, svetla ali temna, 1 dražestna igla za ovratnico s simili-briljantom (double-rano), 1 dražestna broža za dame, zadnja novost, 1 krasno toaletno zrcalo, 1 dražestna koristna denarnica, 1 par boutonov z amerik. briljanti, prist. sreb. sekiricami, 1 f. nikelnasti pisalnik, 1 pat. držalo za ovratnice, 1 album najlepših razgledov sveta. — Vse skupaj z elegantno anker-remontoir-žepno uro, koja sama je dvakrat toliko vredna, velja gl. 2-50. Dobi se, če se denar naprej pošlje ali po povzetju pri centralni zalogi patent. ur in draguljev

S. Urbach, Krakov št. 58.

NB. Pri naročilu dveh paketov se pridene 1 prima angl. britev zastonj. Neugajajoče se zamenja ali denar vrne, in je torej vsak riziko popolnoma izključen.

Salame

fine ogrske gld. 1-80, iz gnjati zelo priljubljene gld. 1-80, dunajske 86 kr., bolj fine za kilo gld. 1-50.

Gnjat

à la Praga 1 gld., brez kosti gld. 1-20, — pleče brez kosti 95 kr., suho meso 86 kr., slanina 88 kr., glavina fina 50 kr. za kilo.

Slivovka

brinjevec gld. 1-20 liter pošilja s poštne povzetjem od 5 kil naprej

Janko Ev. Sirc v Kranju

Ustanovljeno leta 1885. Mnogo priznanj o depolanem blagu.

Kupujem vedno **brinjevo olje.**

**Hocete li za-
služitilahkim
potom denar?**

potem zahtevajte zastonj in poštne prosio ilustrirani cenik ur, zlata in srebra, kitajskega srebra, furnir ter orodja in glasbenega blaga

F. Pamm, Krakov (Avstrija)

Zielonagasse 3,

Suhe jedilne gobe

kupuje v vrečah po 20 do 25 kg

Albin Schanil, Dunaj 17

Hauptstrasse 67.

Za ponudbe z navedbo cene in vzorcev se prosil!

Zahtevajte zastonj

in poštne prosto moj bogato ilustrovani glavni cenik s čez 1000 slikami o nikelnastih, srebrnih in zlatih urah, marke Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte, kakor tudi o vsakovrstnem solidnem blagu v srebrni in zlatini po originalnih cenah.

Nikelnasta remontoir-ura K 3-—, sistem Roskopf, črna jeklena ura K 4-—, sistem Roskopf, patent-ura K 4-—, švicarska original sistem Roskopf patent K 5-—, goldin remontoir-ura „Luna“-kolesje K 7-50, srebrna remontoir-ura „Gloria“-kolesje K 7-60, srebrna remontoir-ura z dvojnimi pokrovom K 11-50, srebrna sklepna verižica s takozv. springringom 15 gr. težka K 2-40, ruska Tula nikelnasta anker-remontoir-ura „Luna“-kolesje K 9-50, ura-kukavica K 8-50, budilnica K 2-90, kuhinjska ura K 3-—, schwarz-wälder ura K 2-—.

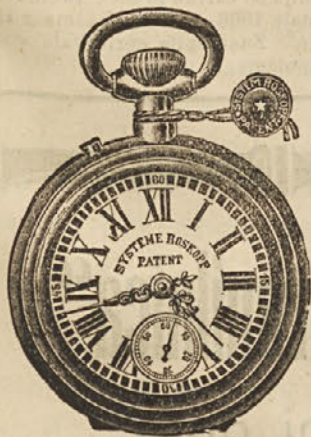
Za vsako uro triletno pismo jamstvo! Nobene rizike. Zamenjava dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure

Hanns Konrad v Mostu (Brüx) št. 651, Češko.

Anker-ura prihodnosti!

Samo 5 kron!

Samo 5 kron!

je moja pristna švicarska sistem Roskopf-patent anker-ura z masivnim, solidnim, antimagnetičnim kolesjem, pristnim email-kazalom (ne papirnatim), z varstveno plombo opremljenimi pristnimi nikelnastimi obodi, šarnirni pokrov čez kolesje, tekoča 36 ur (ne pa 12 ur), krasni pozlačeni kazalniki, natančno regulirana s 3 letnim jamstvenim listom, komad K 5-—, 3 komadi K 14-—, s sekundnim kazalnikom K 6-—, 3 kom. K 17-—, v pristnem srebrnem obodu K 10-—, 3 kom. K 28-—, s sekundnim kazalcem K 12-50, 3 komadi K 35-—.

Zamenjava dovoljena, ali pa se denar vrne brez odbitka.

Pošilja proti povzetju prva tovarna ur Hanns Konrad v Mostu (Brüx) Češko, št. 650.

Bogato ilustrovane cenike z več kot 1000 slikami se na zahtevanje pošlje vsakomur zastonj in poštne prosto.

Rastlinski liker in
rastlinska grenčica

JELEN

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepita želodec in z njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih odličnih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

Edini izdelovatelj:
Anton Jelenec v Idriji
imetelj rastlinske destilacije „Jelen“.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljsega K 12—, belega jako mehkega skubljenega K 18—; K 24— snežno belega, mehkega, skubljenega K 30—, K 36—. Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lohes 198
pošta Plzen na Češkem.

Najizvrstnejše in najboljše tamburice
(glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško)

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900. in na milenijski leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine.

V isti tovarni izhaja tudi strokovni list

„Tamburica“

po enkrat na mesec ter stane za celo leto 8 kron z glasbeno prilogo vred.

Za vsak instrument se jamči.

Velik cenik s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Celovcu. ♦ **Akcijski kapital 2 milijona kron.** ♦ Podružnica v Spljetu.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predjume na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. — Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Eskompt in inkaso menic.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveije.

Borzna naročila.

Promet s čeki in nakaznicami.

**Hrup
vzbujajoče!**

Namesto
18 K
samo
7 K

**Krasna remontoir-
Gloria-
srebrna ura**

s 3 močnimi pokrovi, bogato gravirana, natančno tekoča, 3letno jamstvo, proti povzetju

samo 7 kron.

Tovarna za ure: **J. König, Dunaj VII., Westbahnstrasse 36-203.**

Ustanovljeno l. 1870.

Lastnik Fr. Benque.

Seb. Unterhuber

Tovarna cementa v Weissenbachu. — Tovarna cementnih izdelkov in umetnih kamnov. — Podjetje za betonske naprave in naprave vodnjakov.

Glavna tovarna

v Beljaku, Schulstrasse 21

Filljalka: v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 73

nasproti topničarske vojašnice.

— (Telefon št. 273.) —

se priporoča v izvršitev vseh kamnoseških del iz umetnega kamnja (v različnih imitacijah) kakor: posamezne dele za fasade, balkone, grobne spomenike i. t. d. Stopnice po naročilu narejene z železno sestavo, cementne cevi (rore) z vloženo žično pletenino za napravo vodotokov, vodovodov itd. itd. Plošče iz cementa (metalique) preproste in z raznimi vzorci za tlak po cerkvah, hišah, hodnikih, kuhinjah, trotoarjih itd. Prevzete betonske naprave in vodnjakov na podlagi posebnega patenta. — Portlandcement in romancement iz Weissenbacha. — Proračuni stroškov zastoj in poštne prosto. (106)

Kakor je p. n. občinstvu znano, sem bil pred četkom sezije v Parizu, kjer sem osebno izbral originalne pariške modele, ki so ravno došli. S tem si usojam p. n. občinstvo vabiti na ogled teh modelov in upam, da se bode vsako zanimal zanje. Imam velikansko zalogo **sveže esenske in zimske konfekcije za dame, gospode, deklice in dečke** vse najfinije izvršitve po najnižjih cenah.

Z veseloštopovanjem

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Vydrova tovarna hranil, Praga VIII.

izdeluje in priporoča:

Vydrovo žitno kavo.

Juhni pridatek znamka „Vydra“.

Juhne konzerve (grahove, lečne, go-

bove in riževe).

Oblati (specialiteta: „Dessert délicat“

in masleni oblati).

Šumeči limonadni bomboni „Ambo“.

Dišava za pecivo „Buhtin“.

Napravite poskus!

Kolekcija vseh teh izdelkov 3 K 20 v. in poština.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno. — Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

Dobiva se povsod.

Največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu

JURIJ SCHICHT, Ustje (Češko).

Varstvena znamka.

Substance za mošt

s kojimi se napravi

dobra domača pijača

Cena za en polovnjak, to je 283 litrov, 7 kron 80 vin.

Edina razpošiljalnica: **A. Kurnig, Gradec (Štajersko), Kepplerstrasse 36.**

Za bolne na živcih

in take, ki trpe na brezspanju, omotici, medlosti, tresenju in na padavici, je lekarnarja Laubenderja

Nervola-čaj

najboljše in najuspešnejše sredstvo.

Dobiva se v paketih po 1 M 50 Pf.

v lekarni Vohburg a. D. 26.

Pošilja se carine prosto. Premovano na Dunaju 1906, častna diploma z zlato svetinjo. Znamenita spričevala vedno na razpolago.

Indra Tea

Dobiva se povsod!

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine, Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špeci-rijskih, delikat. trgovinah. Na debelo pošilja:

Indra Tea Import Compani, Trst.

KAREL PLANINŠEK

Prva ljubljanska **veležgal-nica za kavo** z elektriškim obratom ter specialna trgovina za kavo in čaj

v Ljubljani, samo na Dunajski cesti

nasproti kavarni „Europa“, postajališče cestne železnice

priporoča vsak dan na stroj sveže žgano kavo; najfinejše vrste in preizkušene zmesi po najnižjih cenah.

Po pošti razpošiljam vsak dan.

Igralci

na citre

dobe 5 iger za citre in katalog 1907 zastoj pri

J. Neukirchner

Görkau (Češko)

Prva zaloga vedno svežega
**dovskega in trboveljskega
Portland in Roman cementa**

(119 a)

je pri

Fr. Stupica, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 1., poleg „Figabirta“.

„Južnoštajerska hranilnica“

v Celju „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj in Vransko za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti

obrestuje hranilne vloge po 4 od sto

in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter

plačuje rentni davek hranilnica sama

in ga ne odtegne vlagateljem, tako da dobe isti popolnoma nad 4% obresti.

Izposojuje pa od dne 1. prosinca 1905 na zemljiško varnost

po 4³/₄ odstotka

občinam in korporacijam navedenih petih okrajev pa po 4¹/₂%.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek dop., za druga opravila pa je uradnica odprta vsak dan ob navadnih urah.

Zahtevajte povsod „Mladostenca“!